

Čeští výzkumníci prověřují množství nebezpečných kovů v houbách

Praha, 4. 11. 2020

Toxické těžké kovy jsou v dnešní době mnohdy součástí lesních ekosystémů. Jedná se přitom o jedny z nejnebezpečnějších látek a v případě konzumace představují nejedno zdravotní riziko. Doposud ale nikdo jasně neurčil přesné množství kontaminantů, které se z lesů dostávají například přímo k nám na talíř v podobě pochoutek z lesních hub v závislosti na druhovém složení lesních porostů. Čeští experti z oboru se proto zaměřili na hlubší prozkoumání této problematiky. Technologická agentura České republiky (TA ČR) podpořila projekt částkou 5,3 milionů korun z Programu ZÉTA.

„Zaměření projektu je v této oblasti ojedinělé. Řešitelé berou v potaz, že druhové složení lesních porostů, tedy listnaté stromy oproti těm jehličnatým, může výrazně ovlivnit koloběhy látek v ekosystémech. Běžně se v souvislosti s těžkými kovy bavíme o povrchových či podzemních vodách. Nositeli těchto toxických látek jsou ale také velice oblíbené lesní houby. Na rozdíl od zmiňovaných vodních zdrojů jsou ale houby součástí našich jídelníčků,“ upozornil na nepříliš známou skutečnost Petr Konvalinka, předseda TA ČR.

Výzkumníci se zaměřili především na určení množství kadmia, mědi, olova a zinku v houbách. Ty se do půdy dostávají často formou prachového či plynného znečištění. Následně jsou tyto látky distribuovány buď do biosféry, hlubších partií půd a podzemních vod nebo se dostávají do biomasy rostlin a povrchových vrstev půd. Řešitelé projektu jako první chtějí ověřit, zda naše dvě hlavní hospodářské dřeviny – smrk a buk, mají na množství těžkých kovů v půdě a jejich další šíření rozdílný vliv.

Výzkumníci vytypovali oblasti s podobnou imisní zátěží. To je nezbytné pro srovnání všech zvolených ploch, ze kterých jsou následně odebrány vzorky půd a hub. Letos skončily terénní práce. Členové řešitelského týmu odebrali 458 směsných vzorků půdy a několik kilogramů hub. V současné době intenzivně pracují na tvorbě detailních map potenciálního rizika konzumace hub podle úrovně kontaminace jednotlivými sledovanými kovy, a také map vertikální mobility těžkých kovů v půdním prostředí. V přípravě jsou odborné vědecké publikace v anglickém jazyce, ale i články, které řešenou problematiku vysvětlí srozumitelnou formou jak odborníkům z praxe tak i laické veřejnosti.

„Pokud se naše hypotézy potvrdí, tak nám nebrání nic ve vytvoření nového podkladu pro úpravu lesnického hospodaření. V lokalitách zatížených imisemi těžkých kovů budeme schopni upravit místní skladbu lesů tak, abychom efektivněji chránili životní prostředí i zdraví houbařů,“ Radek Novotný z Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti. *„Nejvíce jsou milovníci lesních hub ohroženi kadmiem, které v houbách poměrně často překračuje stanovené limity a je také řazené mezi nejtoxičtější těžké kovy,“* dodal.

Řešitelský tým Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně ve spolupráci s Arcibiskupskými lesy, se statky Olomouc s.r.o., Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti a Fakultou chemickou Vysokého učení technického v Brně počítají s ukončením výzkumného projektu v roce 2021. Jeho přidanou hodnotou bude i rozpoznání potenciálně rizikových oblastí kontaminace hub těžkými kovy, kterým by se houbaři měli raději vyhnout.

Ing. Ivana Drábková

tisková mluvčí TA ČR

T: 777 016 525, E: drabkova@tacr.cz